

Dzień dobry!

Dzisiaj nauczymy się robić wykres zdania pojedynczego. Z ostatnich lekcji pamiętacie, że zdanie pojedyncze jest wtedy kiedy ma tylko 1 orzeczenie (1 czasownik).

Gdybyśmy chcieli narysować układ wyrazów w każdym zdaniu, za każdym razem trzeba by układać je w jakimś porządku hierarchicznym – przypominającym na przykład widownię w teatrze lub na stadionie. W loży honorowej znalazłby się związek główny (podmiot i orzeczenie), a pod nimi, na podrzędnych miejscach, pozostałe części zdania:

(Zapisz w zeszycie):

Temat: Związki wyrazowe w zdaniu. O grupie podmiotu i orzeczenia.

Podmiot i orzeczenie tworzą w zdaniu **związek główny**.

Pozostałe związki to **związki poboczne**.

np. *Moi koledzy kopią w piłkę*

Wyraz *koledzy* jest podmiotem, a wyraz *kopią* jest orzeczeniem

Podmiot+ orzeczenie= związek główny (*koledzy kopią*)

Moi koledzy i kopią w piłkę to pozostałe związki zwane związkami pobocznymi.

Związki w zdaniu dzielą się na te, które tworzą grupę podmiotu i na te, które tworzą grupę orzeczenia.

Grupa podmiotu – podmiot i określające go wyrazy (określenia).

Grupa orzeczenia – orzeczenie i określające go wyrazy (określenia).

(koniec notatki)

Zobaczcie, jak określić grupę podmiotu a jak grupę orzeczenia:

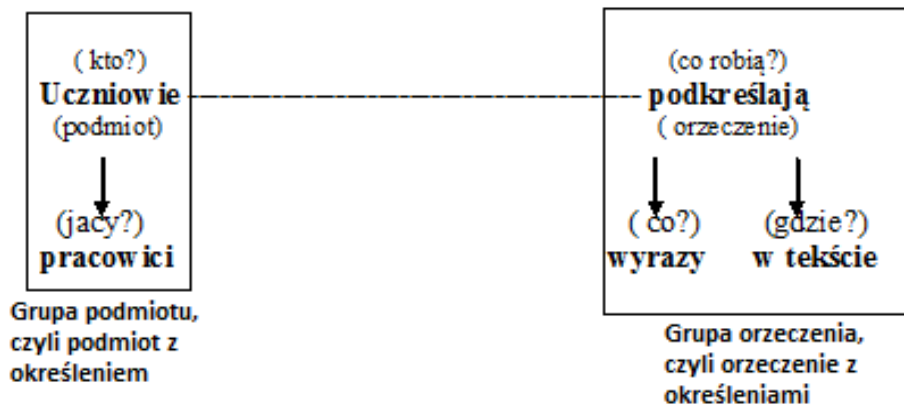
Mamy takie zdanie : **Pracowici uczniowie podkreślają w tekście wyrazy:**

Szukamy najpierw podmiotu i orzeczenia- w tym zdaniu podmiotem (wykonawcą czynności) jest słowo ***uczniowie***, a orzeczeniem (czynnością) jest słowo ***podkreślają***

Uczniowie podkreślają – to związek główny. W powyższym zdaniu oprócz związku głównego można wyróżnić jeden związek poboczny w grupie podmiotu oraz dwa związki w grupie orzeczenia.

Uczniowie (jacy?) pracowici- **1 związek poboczny w grupie podmiotu.**

Podkreślają (co?) wyrazy, podkreślają (gdzie?) w tekście- **2 związki poboczne w grupie orzeczenia.**

Przerysuj powyższy schemat do zeszytu!

Wiem, że dla niektórych może to być jeszcze niezrozumiałe, ale będziemy ćwiczyli.

Jako utrwalenie materiału proszę wykonać zadania z ćwiczeń, **str. 99 zad. 1, str. 100 zad. 2**

Pozdrawiam!